

TOŠAMA

GLASILO TOVARNE SANITETNEGA MATERIALA - DOMŽALE

Titova 80 - letnica

— Osemdeset let sinu kmečkega proletarja iz Kumrovcu s številno družino;
— pastirja in šolanja;
— gostilniškega hlapca in ključavničarskega vajenca v Sisku;
— ključavničarskega pomočnika v Zagrebu in člana Socialno demokratske stranke Hrvaške in Slavonije, ko mu je bilo osemnajst let;
— ključavničarja, sindikalista in telovadca pri Sokolu v Kamniku (1911 leta);
— fremdarja (gostujočega delavca) na Češkem, v Porunju in na Dunaju;
— avstroogrškega vojaka, protivojnega propagandista, vojnega ujetnika, udeleženca oktobrske revolucije in člana Rdeče internacionalne garde;
— povratnika — komunista v Jugoslavijo, sindikalnega in delavskega aktivista v Bjelovaru, Kraljevi, Smederevski Palanki, Zagrebu in Beogradu;
— tajnika mestnega komiteja KPJ v Zagrebu in tajnika Zveze Kovanjev, borca proti frakcionizmu v KPJ, zapornika, stavkarja (1928);
— ilegalca, režimskega obsojenca,

robijaša v Lepoglavu in Mariboru;
— člana politbiroja CK KPJ na Dunaju (1934), organizacijskega in kasneje generalnega sekretarja CK KPJ (1937);
— oblikovalca močne in napredne KPJ, edine organizirane in usposobljene sile ob začetku II. svetovne vojne;
— voditelja narodnoosvobodilne vojne, maršala in oblikovalca nove Jugoslavije;
— borca proti Stalinovemu poskusu politične podreditve nove države;
— idejnega nosilca delavskega samoupravljanja — prvega konkretnega primera v svetovni zgodovini;
— doslednega borca za human socializem, proti šovinizmu in hegemonizmu, za močno in trdno Jugoslavijo;
— soustvarjalca povezave držav »tretjega sveta«, močnega glasnika miru in enakomernejšega svetovnega napredka;
— priznanega državnika in posredovalca v mednarodnih krizah.

Osemdeset let velikega človeka!

T. L.

gospodarstva.

TOZD so po ustavnih dopolnilih nosilke originalnih pravic in dolžnosti. V ustavnih dopolnilih je vprašanje pravic in dolžnosti zelo strnjeno. TOZD so nosilke vseh ustavnih pravic in dolžnosti, ki so neodtujljive, odtujljive so samo v smislu dogovorov.

Merila za oblikovanje TOZD:

1. da je zaključena delovna celota
2. da se rezultati dela dajo ugotavljati na trgu ali v delovni organizaciji.

Po prvem kriteriju je pomemben kriterij lokacije, prostorska ločenost ali enovitost, ali je en del delovne organizacije v drugem kraju, ali je celotna organizacija skupaj na enem prostoru. Po drugem kriteriju mora biti TOZD sposobna prevzemati odgovornost za odločanje. Iz tega sledi, da oblikovanje TOZD ne sme nasprotovati ekonomski, tehnološki organizaciji podjetja, ne sme napraviti delovne organizacije manj učinkovite.

Iz določil ustavnih dopolnil izhaja, da ne more biti delavca, ki ni vključen v eno izmed TOZD. Ni mogoča rešitev, da bi ne bil TOZD ali da bi en del delovne organizacije bil TOZD, drugi del pa ne. Pravice iz delovnega razmerja delavci uveljavljajo v eni izmed TOZD.

Ustavna dopolnila predpostavljajo tudi stopnjevanje oblik združevanja na primer:

1. OZD (organizacija združenega dela)
2. TOZD (temeljna organizacija združenega dela)
3. podjetje, zavod
4. zadruga in posebne OZD
5. višje oblike — banke — združena podjetja, ki so lahko zelo velika, nekatera že tudi so (Iskra, Energoinvest itd.).

Premoženjske pravne sestavine TOZD

Pravna osebnost

Pravna sposobnost je to, da je TOZD sposobna nositi odgovornost na trgu, proti tretji osebi, kupcu ali dobavitelju.

Novo ustanovljena TOZD še ni pravna oseba, lahko pa dobi tak status v skladu z obstoječo zakonodajo. Ni pa nujno, da vsaka TOZD postane pravna oseba, ker

Nadaljevanje na 2. strani

Temeljna organizacija združenega dela in status delavca

Pojem — združeno delo — ne pomeni samo sestavljeno delo posameznikov ali posameznih skupin delavcev. Ima globlji sociološki pomen, ki predpostavlja osvobodeno delo na ta način, da združuje delo z odločanjem o pogojih dela in delitvijo rezultatov dela.

Meščansko statusno pravo delavca izključuje iz odločanja o delitvi ustvarjenega dohodka, delavec ima pravico samo do dogovorjene mezd. Naše statusno pravo pa najprej opredeljuje status delavcev v temeljni organizaciji zdru-

ženega dela (TOZD). Meščansko in naše statusno pravo, ki določa status gospodarskih organizacij, se pokrivata samo v pogledu delovanja navzven na trgu. S tem, da se delavci vključujejo v odločanje, je posledica drugačno delovno pravo in statusno pravo. Ustavna dopolnila samo določajo merila za oblikovanje TOZD (temeljne organizacije združenega dela), ne določajo različnih tipov TOZD. Zvezna zakonodaja bo najbrž uredila samo to, kakšne naj bodo delovne organizacije navzven, kot subjekt

Nadaljevanje s 1. strani

se te pravice dajo določiti s samoupravnim sporazumom o združenju TOZD v skupno gospodarsko organizacijo. Če je TOZD nosilec pravic in odločitev, je lahko posledica tega status pravne osebe. To velja za prostorsko ločene TOZD, če pa je v sklopu podjetja na istem prostoru, pa je lahko TOZD brez statusa pravne osebe. Odgovarja tista TOZD, v katere breme gre odgovornost. Odgovornost je tudi subsidiarna, odgovornost vseh sestavnih delov podjetja.

Imamo lahko tudi množstvo različnih pravnih osebnosti, če je v nekem podjetju več TOZD, ki imajo dogovorjene različne pravice. Dobra lastnost tega je, da pravno osebnost približamo samoupravljanju, negativna pa taka pravna osebnost velja lahko samo znotraj podjetja, navzven pa bi morala

vlejati splošna pravna sposobnost.

Zelo pomembna je tudi zaščita interesov; koga zaščititi v pogledu skupnih vlaganj, da ne bo nastalo to, da neka TOZD ne bo hotela v celoto nič dati, ali da bodo vse da le in nič imele od tega.

Subsidiarna odgovornost je tudi pri ustanoviteljih banke ali poslovnega združenja (to velja za ustanovitelje, ki sodelujejo v odločanju). Ta odgovornost ne gre več samo do vloženega dela; ustanovitelji sedaj pri nas odgovarjajo z vsem svojim premoženjem. Tudi nasploh velja za udeležence v blagovnem prometu, da gre odgovornost upnikov tudi do izvržbe.

Zdi se mi potrebno, da ponovno povdarim, za kaj gre pri izgradnji novih samoupravnih odnosov na temelju ustavnih dopolnil; da gre za dosledno uresničitev načel, ki uvajajo nove odnose in ki med drugim pomenijo prenos odločanja o preseženem delu tja in na tiste

ga, kjer se presežna vrednost ustvarja; da neposredni proizvajalec resnično odloča o svoji akumulaciji in o vseh postavkah porabe dohodka, da mora biti tu TOZD z dohodkom, ne pa na novo preimovan del delovne organizacije ali delovne organizacije, da se pač zadosti dogovorjenim načelom. Tu gre še za odločanje o minulem delu kot vzpodbudi za vlaganje v in za boljše gospodajenje. Ne more se več izključevati *glas delavca* in še naprej odločati v njegovem imenu za svojo korist.

Poleg tega se je treba zavedati, da bo prav ureditev novih samoupravnih odnosov osnova za dosego gospodarske stabilnosti in da taki odnosi marsikomu podirajo in bodo tudi podrli že ustaljene koncepte dela, navade pa tudi privilegije.

Tone Dolenc

Poročilo o delu organizacije ZK Tosama

OZK Tosama je na svojih sejah 25. aprila in 4. maja kritično obravnavala delitev sredstev za individualno gradnjo, način delitve internega glasila ter se pogovorila o vlogi članov ZK pri uresničevanju »delavskih« amandmajev ter o dograjevanju novega sistema nagrajevanja in uspešnega poslovanja.

Zaradi raznih pripomb na račun delitev kreditov je bila imenovana komisija ZK, ki naj ugotovi zakonitost delitve. Ta je že zasedala in po pregledu zapisnika OMO-ja, pravilnika o delitvi in pogovoru s predsednikom OMO-ja sprejela naslednje sklepe:

- da mora biti vsem prosilcem omogočen vpogled pravilnika;
- da se mora OMO pri dodeljevanju sredstev dosledno držati določil pravilnika; če pa le-ta ne odgovanjajo, jih je potrebno predhodno — pred delitvijo sredstev — po rednem samoupravnem postopku ustrezno spremeniti, šele potem se lahko deli po drugačnih kriterijih, kot jih določa pravilnik;

- OMO-ju se zato predlaga, da anulira svoj sklep o delitvi z dne 18. 4. 1972 in da upošteva določila pravilnika.

Upoštevanje sklepov komisije (Laznik, Petkovič, Dolenc) bo ob času izdaje časopisa že znano.

To, da se interni časopis TO-SAMA deli po sklepu direktorja pri vratarju zaradi povečanja delovne discipline v tovarni, je vzbudilo različne komentarje in je terjalo tudi ustrezno opredelitev članov OZK. Daljše razpravljanje, ki

je bilo povsem neprimerno označeno celo kot prestižno dvobojevanje, se je sicer sklenilo s podporo direktorju, ki da odgovarja za red in disciplino, s tem pa je prav njemu naložilo tudi veliko moralno obveznost, da nadaljuje z urejanjem delovne discipline v tovarni. Kajti zelo malo bi bilo narobe v tovarni, če bi bilo treba le še preprečiti branje tovarniškega internega glasila v tovarni. Ni pa razprava dala odgovora na izhodiščno vprašanje, kje je osnovno mesto formiranja delovnega človeka in na to, da mu je treba *ponuditi* informacijo na najbolj neposreden način, ne pa, da si jo *jemlje sam*, če se mu ljubi. Tak, najbolj neposreden način je ob delitvi osebnih dohodkov, saj se za njihov prejem vsakdo pozanima in točno se ve, kdo je TOSAMO prejel, kdo ne. Zdaj pa se dogaja, da TOSAME celo zmanjkuje, saj jo nekateri jemljejo, kot jo pač zagrabijo na kupu. Skratka: je manjši red pri delitvi, obenem pa je vrednost informativnega lista še razvrednotena, s tem pa tudi pomen informiranja nasploh. Le praktični koraki vodstva k resnično izpolnjenemu sistemu obveščanja bodo povrnilo vrednost in vlogo informiranja (ozvočenje, več informativnega materiala v Tosami, vskladitev stroškov s pomenom informiranja, boljša izraba oglasnih deska, dnevni informativni listi ipd.).

O vlogi članov OZK Tosama pri uresničevanju »delavskih« amandmajev predlagamo naslednje sklepe:

- politično vsebino »delavskih« ustavnih amandmajev — zvez-

ne in republiške ustave je obvezno dosledno upoštevati pri izdelavi in reviziji splošnih aktov;

- razmisliti je treba o tem, da se bo nekdo po službeni dolžnosti ukvarjal z razvojem samoupravljanja v naši delovni organizaciji;
- potrebno je dobro informirati vse delovne ljudi o vsebini in smislu ustavnih amandmajev. Doseči je treba tudi, da se bo zbere delovnih ljudi sklicevalo pogostejše v stalnih in krajših časovnih razmakih in s tem doseči boljše informiranje, kot ga imamo doslej;

- ustavni amandmaji govore tudi o enotnem trgu, v čigar okviru omenjajo tudi svobodno hišno tekmovalstvo. Vse strokovne službe so se dolžne organizirati tako, da bodo pogojem poslovanja v tržnih razmerah kos;

- revizijo internih aktov Tosame v skladu z ustavnimi amandmaji je potrebno izdelati analitično, racionalno in strpno;

- oportunitizem do sprejetih sklepov samoupravnih organov in določil samoupravnih aktov je treba obravnavati kot kršitev delovne dolžnosti in kot partijski prekršek. Na sploh je potrebno poskrbeti za popolnejšo zakonitost pri vsakdanjem delu.

Glede vloge članov OZK pri uvajanju novega sistema nagrajevanja je bilo sklenjeno:

- uvajanje novega sistema nagrajevanja se bo začelo v začetku maja s seminarji za osebe na odgovornih delovnih mestih. Delovna obveznost vseh teh oseb je, da se seminarjev udele-

žijo, za komuniste pa je prisotnost na seminarjih smatrati kot člansko dolžnost;

- poskrbeti je treba, da bodo vsi zaposleni o vsebini seminarjev ustrezno obveščeni (preko tovarniškega časopisa).

Naštete številne in obsežne naloge terjajo očitno daleč večjo angažiranost komunistov, kot smo jim priča doslej.

Toni Laznik, dipl. oec., sekretar
OZK Tosama

Sindikat poroča

Izvršni odbor sindikata je na 14. seji, 28. 3. 1972 obravnaval naslednja vprašanja:

- poročilo o gospodarskem položaju podjetja glede na najnovejše pogoje gospodarjenja;
- organizacija in sklic letne konference osnovne organizacije sindikata »TOSAMA«;
- regresi za dopust — kdaj in koliko bo izplačanega;
- preventivno okrevanje izčrpanih delavcev;
- nočno delo žena;
- delovni pogoji — klimatske naprave v oddelku filtrov in žaluzije na oknih oddelka konfekcije;
- posojilo Klemenc Dragici;
- prošnja Rožič Ane.

Prvo vprašanje, vprašanje gospodarskega položaja podjetja je bilo bolj informativnega značaja, da se člani izvršenega odbora informirajo in seveda preko njih tudi ostali člani kolektiva — sindikata. Informacijo je podal vodja tehničnega sektorja tov. Janez Babnik.

V drugi točki smo se dogovorili, da bomo organizirali letno konferenco našega sindikata in sicer s sklicem po delegatskem sistemu — na vsakih deset članov en delegat. Namen letne konference je bil (to bomo videli še pozneje), pregledati delo in usmerjenost izvršnega odbora ter kot osnovna tema »kako se bolje delovno in samoupravno organizirati«, da bomo tudi v danih pogojih gospodarjenja lahko uspešni.

Tretja točka je sedaj že za nami. Mislim pa, da ni odveč, če povem kaj je v zvezi z regresom predlagal izvršni odbor. Sklep je bil: izplača naj se vsem enako po 500.- din do 1. maja 1972.

Tudi lansko leto je izvršni odbor samoupravnim organom predlagal, da namenijo sredstva za preventivno okrevanje, vendar lansko leto nismo nobenega delavca poslali, čeprav je veliko takih, ki bi bili potrebni okrevanja. Tu se samoupravni organi in tudi od-
vorne službe niso dobro izkazali. Da se letos ne bi ponovilo isto, je izvršni odbor pravočasno opozoril na to. Žal pa smo ugotovili, da ob delitvi sredstev po zaključnem računu, samoupravni organi — to j

OMO in DS — niso namenili sredstev za preventivno okrevanje. Izvršni odbor vztraja, da je treba na vsak način za preventivno okrevanje nameniti 15.000.- din. Tak je bil tudi sklep, ki se glasi: samoupravnim organom se predlaga, da iz sklada skupne porabe namenijo 15.000.- din za preventivno okrevanje izčrpanih in oslabilih delavcev.

Vprašanje nočnega dela žena smo že večkrat obravnavali. Tokrat pa je to široka akcija vseh slovenskih sindikatov, v kateri sindikati zahtevajo, da delovne organizacije izdelajo programe, v kakšnem času bodo odpravile nočno delo žena. Slovenski sindikat pa tudi naš izvršni odbor se zavedata, da se nočno delo ne da ukiniti nenkrat, da pa se načrtno odpraviti. Izvršni odbor je s svojim sklepom, ki se glasi: »tehnični službi se predlaga, da napravi program v kakšnem času bodo odpravili nočno delo žena in ga predloži samoupravnim organom«, svojo akcijo šele začel. Po več kot enem mesecu se še nihče ni zganil, da bi karkoli napravil. Opozarjamo, da ima sindikat v pogledu delovnih razmerij tudi ustavne pravice, da ima v našem podjetju tudi po statutu možnost ukrepati in vplivati na kadrovsko politiko. Tisti, ki so na odgovornih delovnih mestih, pa svojih nalog ne opravljajo, tudi v skladu s politiko sindikata, si zmanjšujejo možnosti, da tam še ostanejo.

Glede delovnih pogojev v oddelku filtrov in oddelku konfekcije, je izvršni odbor sklenil, da bo predlagal disciplinski ukrep proti tistim, ki so po delovni dolžnosti dolžni zagotoviti odgovarjajoče pogoje dela, če tega ne bodo storili pravočasno. Ni več mnogo časa, vroči meseci in z njimi »pasji dnevi« za delavke, bodo kmalu nastopili.

Naša sodelavka Klemenc Dragica, ki je živila v nemogočih stanovanjskih razmerah, je dobila od občinske skupščine na razpolago stanovanje. Prejšnji stanovalec je za premičnine, katere je nameral pustiti v stanovanju, zahteval 2.000.- din. Brez tega ni hotel oddati ključa. Tovarišici Klemenčevi smo iz blagajne samopomoči omogočili 2.000.- din posojila, da je

tako prišla do stanovanja. Ker ima nizke osebne dohodke in ker je že tudi prej imela posojilo, to močno oslabi njen družinski proračun. Izvršni odbor predlaga, da tov. Klemenčevi iz sklada skupne porabe dodelimo pomoč v višini 1.000.- din in to kar vplačamo nazaj v blagajno samopomoči, njej pa zmanjšamo obroke odplačevanja.

Tovarišici Rožič Ani je bil izpred tovarne s prostora za mopede ukraden poni ekspres. Prošila je, naj izvršni odbor posreduje, da ji podjetje povrne nastalo škodo, če ne v celoti, vsaj delno. Izvršni odbor je bil mnenja, da za podjetje to ni prevelik strošek, tov. Rožičeva pa bi na ta način prišla do novega poni ekspresa, ki ga uporablja za vožnjo na delo in domov.

Za vse te drobne težave, predvsem tistih delavcev z nizkimi osebnimi dohodki, katerih razrešitev pomeni tudi socialno sigurnost, se naši samoupravni organi, še posebno OMO in tudi DS premalo zanimajo. DS bi lahko ukrepal, če odločitve OMO niso enake pravne za vse delavce. To očitno kaže predlog OMO za razdelitev kreditov ali če zanemarja svoje dolžnosti, saj je OMO izvršilni organ DS.

O delu letne konference, ki je bila predvsem delovna konferenca in o sklepih ter napotkih, pa bom pisal v naslednji številki.

Tone Dolenc

*Vsem mladim
za Dan mladosti
iskrene čestitke
in želje
za uspešno delo*

Obvestilo

Iz ZD Domžale so nam sporočili:

Sporočamo vam, da se zaradi odhoda dr. Milana Ličine iz vaše obratne ambulante, od 19. 4. 1972 do nadaljnjega spremeni delovni čas ordinacije, in sicer: ure v prostorih obratne ambulante ure v prostorih obratne ambulante ordiniral dr. Janez Logar; v ponedeljek, sredo in petek bo od 13. do 19. ure v prostorih splošne ambulante v redni ordinaciji ordiniral tudi za obratno ambulanto dr. Janez Logar.

Iz tajništva

Občni zbor društva inženirjev in tehnikov tekstilcev

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev je imelo svoj občni zbor v Jaršah, 19. aprila 1972. Društvo vključuje članstvo petih podjetij Induplati, Universale, Tovarna filca, Trak in Tosama. Članov je devetdeset, od teh jih je 26 iz naše ga podjetja. Na občnem zboru, ki je vsake dve leti, se je pregledala dosedanja dejavnost društva. Poročilo o delu društva je imela predsednica Helena Breznik, dipl. ing. V svojem poročilu je nanizala akcije društva oz. upravnega odbora društva. Povdarila je, da bi lahko bila aktivnost društva veliko večja kot je, samo da je interes članstva premajhen, samoiniciativnost posameznikov pa pri akcijah nič ne pomeni, če ni odziva članov. Tako so bila predavanja slabo obiskana, čeprav so bile teme dovolj zanimive in take, da bi morale privlačiti slehernega tekstilca, ki želi biti vsaj v majhni meri seznanjen z razvojem tekstilne industrije. Malo bolj razveseljiva je udeležba strokovnih ekskurzij, ki niso povezane zgolj z ogledom tovarn, pač pa je še stalna praksa, da imamo v podjetjih tudi razgovore s predstavniki podjetij o njihovih problemih in iskanju rešitev.

Nanizala je tudi probleme v tekstilni industriji in nasploh v našem gospodarstvu.

Omenila je še dejavnost Republiškega odbora, v katerem tudi delujejo naši člani, bodisi v odboru ali pa kot člani različnih komisij kot so: komisija za gospodarska

vprašanja, komisija za kontrolo kvalitete, komisija za novo terminologijo, komisija za izobraževanje in druge.

Svoje poročilo je zaključila s pozivom na večjo aktivnost članstva.

Tajnica društva Slavica Gerbec je podala tajniško poročilo, blagajničarka Vida Andromako pa blagajniško poročilo.

Po poročilih tajnika, blagajnika in predsednika nadzornega odbora, je bila dana razrešnica staremu odboru.

K razpravi na poročila so se priglasili tov. Tone Tadel, predsednik Republiškega odbora ZITT, prof. ing. Franc Smolik, tov. Janez Strojman ter tov. Jože Pogačnik. Govorili so o težavah v tekstilni industriji in o sedanjem stanju v gospodarstvu.

Na občnem zboru so dobili diplome zaslužnega člana našega društva za dolgoletno delo v društvu naslednji tovariši: naš direktor Jože Pogačnik, Lado Bukovec ing. in Franc Jeraj ing. oba iz »Induplati«.

Izvoljen je bil nov 9-članski upravni odbor, v katerem sta dva naša člana: Milan Drčar in Marjeta Pungerčar, nov nadzorni odbor in častno razsodišče.

Občni zbor je potrdil tudi nova pravila — statut našega društva, nakar smo občni zbor zaključili z večerjo v prijetnem vzdušju in razpoloženju.

H. B.

Odšla je v pokoj

Tov. MIHELČIČ Tončka je prišla v naše podjetje že leta 1949 in bila vseskozi tkalka v tkalnici ovojcev. Ker pa si je morala pred tem, in to od 12 leta starosti, služiti vsakdanji kruh na kmetiji kot kmečka delavka, so jo življenjske izkušnje iskristalizirale v dobro, vestno, predvsem pa v pošteno sodelavko.

Taka je bila TONČKA vsa ta leta, ko je bila med nami. Nikoli ji ni delo na strojih povzročalo posebnih težav, saj je znala z dobro voljo prenašati in odstranjevati razne nevšečnosti. Na delovnem mestu je bila disciplinirana in zato tudi med sodelavkami zelo priljubljena. In kot tako jo bo mlajša generacija ohranila za vzgled pri svojem delu.

V pokolu ji vsi sodelavci in sodelavke iz vsega srca želimo, da bi bila srečna in v zadovoljstvu uživala sad dolgotrajnega prizadevanja.

ZAHVALA

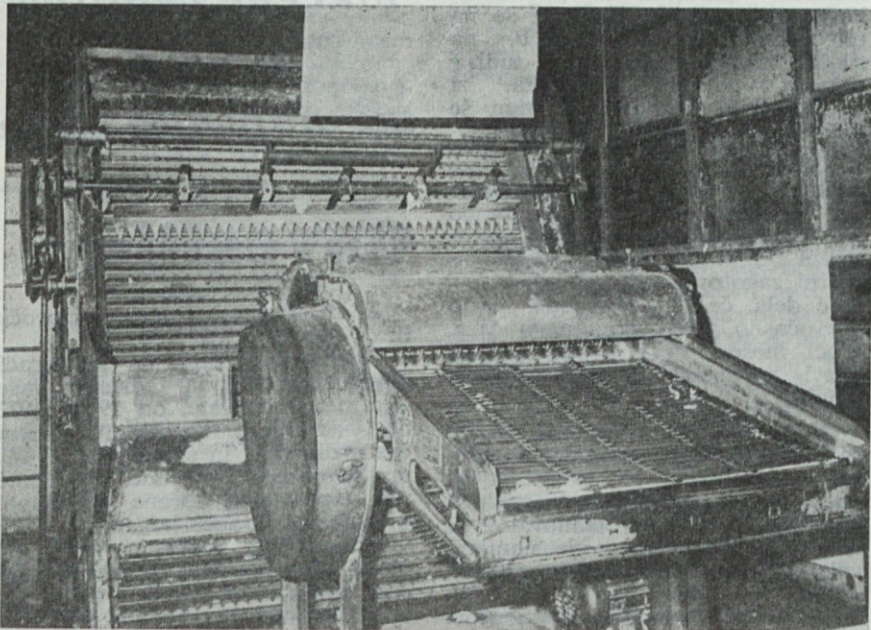
Sindikalni podružnici »TOSAMA« se lepo zahvaljujem za darilo in obisk na domu v času bolezni.

PAVLA VRHOVNIK

ZAHVALA

Sindikalni podružnici »TOSAMA« se iskreno zahvaljujem za obisk in darilo v času moje bolezni.

NADA GLAVAN

Stari del vlakninskega sušilnega stroja v belilnici odhaja v pokoj;

Naš razgovor

Mesec maj je pri nas nekako v znamenju praznikov. 1. maj je praznik dela, 9. maja 1945 je bila končana revolucija in dolga štiri leta trpljenja in 25. maja je praznovanje 80-letnice rojstva tovariša Tita. No, in ta 25. maj je Josip Broz, naš veliki, idejni, politični in vojaški vodja podaril mladini, kajti ta dan je dan mladosti.

TOSAMA je mlad kolektiv, čeprav bo kmalu praznovalo 50-letnico obstoja. Hitri razvoj je prinesel delovna mesta mladini. Da bi nekako počastili dan mladosti in da bi se malo spomnili številne mladine v naši tovarni, sem prosil za razgovor enega zelo mladega sodelavca. V tovarni gotovo ni tako neznan, morda tudi zato, ker vzbuja nekoliko zanimanja s svojo zunanostjo. Nič ne de, mladi so mladi in z mladimi se rojeva vse mlado in novo.

Naj ga predstavim! To je Franci Arnuš, še do nedavnega vajenec v mehanični delavnici. Zdaj pa je ta doba že za njim in se že uspešno spopada z delom kot pomočnik.

Najprej sem mu zastavil običajno, standardno vprašanje:

»Koliko časa si že pri nas?«

»Nič več in nič manj kot tri leta. Vseskozi sem bil vajenec, pred kratkim pa sem uspešno končal vajeniško šolo in zdaj pričakujem prvo pomočniško plačo.«

»Franci, ti si predstavnik mladih, kaj ti meniš o mladih, o njihovem delu, aktivnosti na političnem področju ipd?«

»Zdi se mi, da je pri mladini edini problem — in tudi nisem prvi, ki tako govorim — premajhno sodelovanje med mladimi in mladimi s starejšimi. Res je, da je mladinska organizacija množična, vendar se s pravim delom ukvarja zelo ozka skupina ljudi, ki dela in vodi organizacijo v imenu celotne organizacije. Tako je tu v tovarni, kot tudi povsod drugod. Recimo v Domžalah. Z vsem delom je zajeto malo ljudi, s širokim povezovanjem mladih bi se dalo narediti več in bolje.«

»Bi bilo morda bolje, če bi se množice mladih bolj informirale?«

»Res, o delu mladine se malo sliši. Zdi se mi dobra misel, da bi mladina organizirala svoje informativno glasilo. Tako bi se točno vedelo, kaj se dela in če se ne dela, zakaj se ne dela. Verjetno bi to bila tudi nekaka moralna

podpora tistim, ki se trudijo z delom.«

»Velikokrat slišimo o mladinskem kriminalu, njihovih stranpoticah — zanima me, kje bi bili po tvojem vzroki in kako bi se odpravili?«

»Glavni vzrok je v vzgoji. V glavnem doma, v družini. Če kar vzamem primer: Imajo sina edince, budno pazijo na vsak njegov korak, ga razvajajo, praktično pa je vedno pod »kjučem«. Zelo verjetno je, da gre naprej v šolo v druge kraje, začuti svobodo, pride

med slabo družbo in problem je tu. Če pa bi bil že vnaprej seznanjen, se pravi doma, o vsem, kar ga čaka v življenju, bi se naučil ocenjevati okolico in bi bilo zelo verjetno takih izgreznikov precej manj. Tako pa je doma živel v nekakem agresivnem ozračju brez možnosti spoznavanja pravih vrednot življenja. Zdi se mi, da glavni vzrok tiči prav tu.

Kako to odpraviti? Zelo, zelo težko, veliko truda bi bilo potrebno in seveda tudi časa. Prevzgoja zahteva obojega dobro mero.

Zdi se mi, da on za svoja leta temeljito pozna življenje. Lahko rečem, da pozna to, o čemer malo mladih sploh razmišlja. Brez dvoma je pokazal dobršno mero zrelosti. Sicer pa ga poslušajmo naprej:

»Rado pa se zgodi, da ljudje to posplošijo. Na primer: Nekje je ples in pride nekaj takih razgrajčev in se začne pretep, razbijanje ipd. To je zelo majhna skupina mladih, vendar meče slabo luč na vse, tudi na tiste, ki so se pripradevali, da ta prireditve lepo uspe. Slišijo se potem pripombe: »Čemu ples, ko se vsi samo pretepajo!« Gotovo pa je, da ti razgrajči ne mislijo ceniti te prireditve, za katero se niso prizadevali.«

»Kaj pa mladina oz. mladinski aktiv v tovarni?«

»Tako kot povsod. Od dvestotih mladih jih dela kvečjemu deset. Spet je tu premajhno sodelovanje med seboj, pa tudi neso-glasja v samem vodstvu organizacije. Po drugi strani pa tudi premalo posluha za mlade. Sestanek je recimo med delovnim časom in večina vodij zahteva nemoteno proizvodnjo in težko opravičijo odsotnost z dela. To je seveda značilno tam, kjer dela veliko mladih. Nečesa se bo treba zavedati. Mladih v tovarni ne smemo gledati zgolj kot delavce. Seveda se to da do neke meje razumeti, ker nam TOSAMA le daje kruh.«

»Kar razgovoril si se, kar je edino prav. Zdaj si končal strokovno šolo, mlad si še, gotovo imaš ambicije za nadaljnje šolanje ali mogoče specializiranje ipd.?«

»Ob koncu osnovnega šolanja smo vsi pred tem, nekam je treba iti. Odločitev je prvi korak in seveda je človeško imeti take ambicije. Vsak si skuša pomagati na bolje. Vsekakor bi šel rad nadaljevati šolanje. Pričakujem tudi pomoč od tovarne, če ne, si bom moral sam pomagati. Sicer bo težje; lažje je prav gotovo, če kdo pomaga.«

»S šolanjem pričakuješ tudi boljše materialne pogoje, se pravi tudi plačo. Kako zdaj gledaš na to, oz. na sredino, v kateri delaš?«

»Osební dohodki pri nas še vedno niso urejeni. Niso bili pred tremi leti, ko sem prišel, niti niso sedaj. Dalo bi se urediti, seveda žrtve bi bile, je pa res skrajni čas,

Nadaljevanje na 6. strani

Nadaljevanje s 5. strani

da se ne dela takih razlik, tako glede plačila na delovnih mestih in po kvalifikacijah. Izobrazba naj bi bila merilo, potem odgovornost, težavno delo, itd. Zdaj pa se vidi zelo izrazite razlike pri istih kvalifikacijah. Nismo tako velik kolektiv, da ne bi mogli »skupaj stopiti« in enkrat za vselej odpraviti razlike. Ostaja bolj na kritizirstvu, nečesa se bojimo. Če pa smo socialistična družba, pa takega strahu ne bi smelo biti.«

»Toliko o tovarni. Kaj pa aktivnost v prostem času, verjetno posevečaš svoj čas kakšnim konjičkom, športu in podobno?«

»Ne vem, do kakšnega športa niti nimam kakšnega posebnega veselja. Edino smučanje in hokej, čeprav so za šport možnosti.«

Kar pa se hobija tiče, sem pa pred časom zbiral stare ure, imam nekaj zelo lepih in zelo starih primerkov. Za tako zbiranje je treba imeti res veselje, čas in tudi denar. Sicer pa je to včasih odvisno

od »modne muhe« ali pa povsem od človeka, njegove izobrazbe in splošne inteligence.«

Počasi začnem razumeti mladega človeka. Res mladega, vendar po svojih spoznanjih precej, precej zrelega. Dal bi lahko družbi več in tudi tovarni, samo pomagati mu bo treba, da si pribori svoj prostor pod soncem, ki mu, brez dvoma, pripada.

Karikatura je bila medtem končana, pa sem vendar zastavil še eno vprašanje, kajti pogovarjala sva se za TOSAMO, zakaj se ne bi še o TOSAMI. Mladi ponavadi prej opazijo kaj negativnega, radi pohvalijo, kar je dobrega, za to tudi vprašanje o našem glasilu.

»Nobena stvar ni popolna, tako se tudi v TOSAMI pojavljajo »luknje«. Potem pa še prepiranje po časopisu, skoraj bi dobil občutek, da ni drugega gradiva za TOSAMO. Za reševanje nesoglasij so drugi organi.«

»Da te malo popravim: Tisto prepiranje je povzročila prav TOSAMA. Zdi se mi, da je na nek način treba tudi preko TOSAME to rešiti, ni pa nujno oz. obvezno.«

»Zaradi delitve pri vratarju imam tudi svoje mnenje. S tem mislim, da ni bil dosežen pravi namen. Lahko bi rekel, da se »bumerang« vrača. Že od nekdaj velja tisti: »Mi spodaj, vi zgoraj« in s tem se ta korak še veča. Nezadovoljstvo med delavci raste. Da bi zaradi časopisa padla produktivnost, to ne. Tudi če bi šli delat analize, bi to bilo verjetno točno. Ob plači oz. po delitvi (dopoldanska izmena, op. p.), se delo skoraj ustavi, govora je samo o kuvertah in če se pridruži tem še prelistavanje časopisa, ni tako zlo, več časa tako in tako v tovarni ni. S takimi ukrepi se bo še bolj širilo nezadovoljstvo med delavci, to pa vpliva na sodelovanje vodilnih in neposrednih delavcev.«

Tako, razgovor sva končala. Odgovarjal je, kot vidite, iskreno, pošteno, zrelo. Zahvalil sem se mu in mu obenem želel, kot tudi vsem ostalim mladim v kolektivu, lepo praznovanje 25. maja. Njemu osebno pa kar največ sreče z željo, da bi v tovarni ostal še dolgo.

MID

Športno srečanje

Bilo je meglenega in hladnega aprilskega jutra, v soboto 15. IV. 1972, ko smo se z avtobusom, ki ga je vozil prijazni šofer, ob 6. uri zjutraj odpeljali v smeri svojega cilja — Krškega.

Vožnja, v družbi veselih in razpoloženih sodelavcev, je hitro minila. Napol smo odšli z namenom, da vrnemo prijateljski obisk simpatičnim športnikom iz »Papirkonfekcije« Krško, ki nam, mimo-

PAPIRKONFEKCIJA

T O S A M A

grede povedano, tudi tiskajo naš časopis »TOSAMO« in da jim vrnemo športno tekmovanje na njihovem terenu in pred njihovimi navijači.

Že takoj po prihodu v prelepo Dolenjsko smo bili presenečeni nad obilico zelenja, temnozelenimi gozdovi, ki pokrivajo valovite Gorjanke, čudovito zeleno dolino reke Krke in nad urejenimi in negovanimi parki, ki krasijo Krško.

Pred poslopjem »Papirkonfekcije« so nas sprejeli naši »stari« znanci, njihov direktor tov. Jože Račič pa nam je najprej v kratkih besedah opisal nastanek in razvoj podjetja, nato pa nam je ljubeznivo razkazal proizvodne prostore in nam sproti razlagal čemu služi to in ono. Bili smo presenečeni nad ljubeznivim sprejemom. O priliki ogleda proizvodnih prostorov pa smo bili nemalo presenečeni nad izredno čistočo in negovano-stjo tako prostorov kot tudi naprav. Po ogledu tovarne smo bili povabljeni v njihovo obratno jedilnico, kjer so nam potregli z okusno malico.

Sledilo je prvo prijateljsko športno srečanje — nogometna tekma. Ekipi, ki sta se predstavili publikli 27 ljudi in si izmenjali darila, sta pričeli na sodnikov žvižg z žogobrcem.

Obe enajstorigi sta bili sestavljeni iz najboljših razpoložljivih

Brane verjetno ni imel lahkega dela

Res so samo zračne puške, toda zadetek je prav tako odličen

mož. Toda odlikovali sta se po eni, očitno ne preveč nogometni dimenziji — preveliki telesni teži in v tej smeri se je odvijala tudi celotna tekma v duhu prijateljskega dvoboja, prepletenega z vsemogočnimi »spretnostmi«, ki so pri gledalcih in igralcih izzvale izbruhe zdravega in veselega smeha. Tekma je bila za naše izgubljena, ko so nasprotniki v 23. minuti po napadu z desne strani zasluženo dosegli edini in zmagoslavni zadetek.

Istočasno kot nogometaši so imeli strelci svoje tekmovalje in to na neobičajnem strelišču. Na pokriti leseni tribuni nogometnega igrišča, na čigar atletski stezi se

vsakoletno odvijajo znamenite krške »speedway« dirke. Še nedolgo tega so bile tu vsakoletne daleč na okoli znane kasaške dirke.

Pod to leseno tribuno so naši strelci tekmovali in tudi zmagali z razliko 113 krogov v svojo korist.

Po tem končanem tekmovalju smo se odpeljali na avtomatsko dvostezno kegljišče. Tudi v tem dvoboju je bila sreča naklonjena našim fantom, kajti dvoboj so končali z 22 več podrtimi keglji. Tudi tu smo se lahko ugodno razvedrili — kegljišče je opremljeno tudi z vsemi vrstami pijač, ki so posameznikom na voljo in jim dvigajo moralo, da lahko glasneje navijajo za svoje barve.

Po končanem tekmovalju smo bili vsi skupaj povabljeni na svečano kosilo v gostilno »Pri treh lučkah« na hribu iznad prelepe krške doline. Pri kosilu smo pokazali vsi kaj zmoremo in znamo, ne samo športniki.

Z nami so bili tudi nekateri člani uredniškega odbora in najbolj vneti navijači in simpatizerji.

Po končanem kosilu smo odlično hrano obilno zalili s še boljšo dolensko kapljico, nakar je v prostoru zadonela melodična pesem, ki je kot neviden trak čvrsto strnila že itak močne prijateljske vezi med kolektivoma.

V popoldanskih urah smo zapustili še vedno bogato obloženo mizo z vinom in jedili ter nadaljevali pot proti kulturnemu — svetovno znanemu kraju Dolenjske — Kostanjevici na Krki.

Tam smo si ogledali bivši samostan in samostansko cerkev, zgrajeno v trinajstem stoletju.

V najbližji okolici cerkve, ki je zgrajena v prehodnem slogu (med

Zdi se mi, da pojo!

romaniko in gotiko), je na travnatem prostoru razstavljenih mnogo lesenih skulptur, ki so jih napravili umetniki iz raznih delov sveta. Razstavni prostor imenujejo »FORMA VIVA«.

Umetniki, tako domači kot tuji, svoje umetnije izdolbejo iz dvesto let starega lesa in kot takšne stojijo te umetnije pod golim nebom ter nemo predstavljajo umetnostno nagnenje posameznih narodov.

Na ogromnem dvoriščnem prostoru starega samostana, ki ga, tako kot cerkev, sedaj sistematično restavrirajo, so snemali določene kadre iz jugoslovanskega filma »NEVESINJSKA PUŠKA«. V notranjih prostorih pa točijo čisto dolensko kapljico in to v originalnih, umetniških izdelanih majolkah.

Po slovesu izpred vhodnih vrat »FORMA VIVE« smo se s pesmijo na ustih poslovili od krških prijateljev z željo, da takšno srečanje postane tradicija.

Rozman Štefan

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta, se vsem sodelavcem in sodelavkam iskreno zahvaljujem za izraženo sožalje in denarno pomoč. Hvala tudi sindikatu za finančno pomoč.

Iskrena hvala tudi vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Tatjana Hafner

Tudi nasprotnikov golman. se je izkazal

Na ekskurziji z DIT-om

DIT — Jarše je organiziralo ekskurzijo v »Volno« Laško in »Lisca« v Sevnico.

V Domžalah sem v petek 24. marca stopila na avtobus, ki nas je že jutraj ob pol sedmih odpeljal proti Laškem. Čeprav sem bila še malce dremava, sem ob časa le prislunila kakšnemu vicu ali pa »dobronamerni« pripombi o moji zaspanosti. Jutro je bilo sicer hladno, toda prvi jutranji žarki so obetali lepo sončno vreme. Naš avtobus je hitro požiral kilometre, pa smo se maenkrat znašli v Laškem, kjer smo obiskali tovarno »Volna«. Ogledali smo si celotno tovarno, kjer so nam objasnili proces dela od začetka do konca. Me ne je kot žensko najbolj zanimalo na koncu, ko so nam pokazali modne desene. Tovariš, ki nas je vodil po tovarni, je med ostalim povedal, da imajo za letošnje leto prodano že vso proizvodnjo do konca leta. Lepo. »Kako pa je s plačilom?« smo se pozanimali. »No, saj veste, kako je s to rečjo«, nam je odgovoril in vedeli smo.

Ko smo si ogledali tovarno in se pomenili o vsem, kar nas je zanimalo, smo bili povabljeni na kavnico. Med pomenkom so nas spomnili, da bi lahko spotoma pogledali še to, kako se izdeluje pivo. Saj res, smo si mislili in jo odmaširali v pivovarno v Laškem, kjer so nam na koncu ogleda ponudili svoj kvalitetni izdelek v poskušnjo.

Ker nas je čas že priganjal, smo se odpravili proti Sevnici. Pripeljali smo se v tovarno »Lisca«, kjer smo dobili za vodiča po tovarni

dva tovariša, od katerih je bil eden vodja priprave dela, drugi pa vodja obrata I. Po uvodnih besedah sta nas popeljala po tovarni. Naša grupa je šla najprej skozi pripravo dela, skozi oddelek, kjer kroji jo in nato v skladišče. Ogromen prostor, odlično izkoriščen in izredno organiziran transport. Vse do stropa so postavljene železne konstrukcije, med njimi pa voziyo delavci z dvigali in vsako prispelo blago sortirajo in vskladiščijo tako, da izdelek, ki je prvi izgotovljen, gre tudi prvi v pakiranje in v trgovino. Transportira se samo po tekočih trakovih. Iz skladišča smo šli in si ogledali še proizvodne oddelke in pa IBM računski center, v katerem se zbirajo vsi podatki in kjer se vsi potrebni podatki tudi dobijo, ko jih potrebujejo.

Ko smo bili z ogledom gotovi, so se nam zahvalili za obisk. Moram priznati, da so me že bolele noge in tudi želodec se mi je že neusmiljeno oglašal tako, da sem se zaprčila v prvo samopostrežno trgovino in si kupila sendvič ogromnih dimenzij. Tako sem si potešila prvo lakoto in sem zdržala do kosila, ki smo ga imeli okrog štirih popoldne v Mokronogu.

V dobrem razpoloženju smo se potem odpeljali domov. Na poti domov ni manjkalo šal, ne smeha.

Mislím, da so takšne ekskurzije zares pozitivne, ker človek vedno nekaj novega vidi, se pogovori z drugimi strokovnjaki o organizaciji, o trgu in ostalih podobnih problemih in njih rešitvah.

Pavla Kamin

Knjižnica

Kaj je predpogoj za dobro delo? Poleg delovnih izkušenj vsekakor tudi solidno teoretično znanje, ki pa ga je treba vedno znova in sistematično obnavljati. Šola sicer daje neko osnovo, po tovarnah si pridobimo še delovne izkušnje. Toda znanje, ki ga ne uporabljamo vsak dan, sčasoma obledi, ko pa se znajdemo pred nevsakdanjim problemom, ali pri izpopolnjevanju, ugotovimo, da nam je tisto znanje, ki bi ga morali še imeti, nekako izgine. Ugotovimo torej da tega praktično ne znamo več ali pa je ostala silno medla slika v »komputerjskem centru« — možganih.

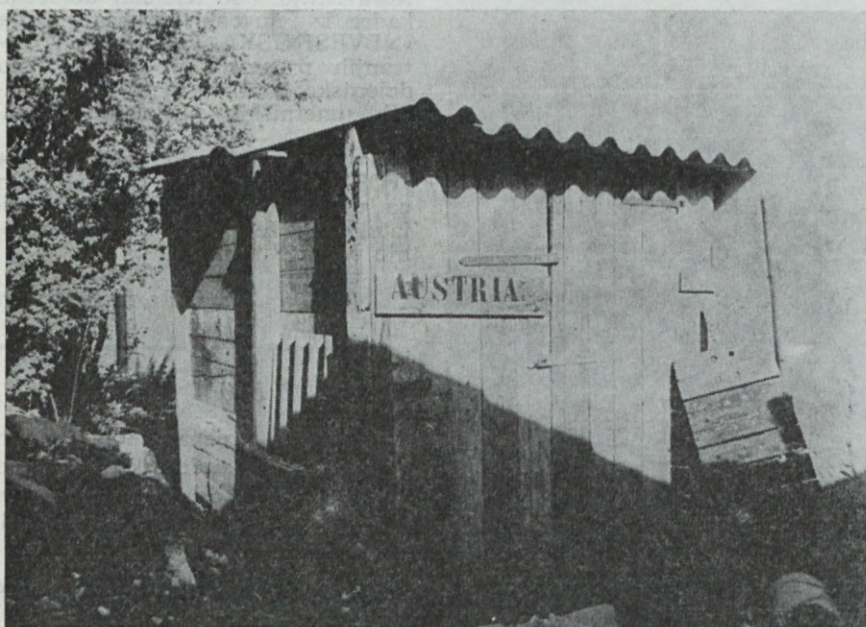
Tega problema se preneka tera podjetja dobro zavedajo, ustanavljajo svoje interne strokovne knjižnice, kjer zbirajo vso pisano besedo, ki se nanaša na njen tehnološki proces in na poslovanje podjetja nasploh. Tako centralno zbrano gradivo lahko potem s pridom uporabljajo tako vodilno osebje, strokovni kader pri izvrševanju svojih vsakdanjih nalog ali pa neposredni delavci, ki si hočejo obogatiti svoje, zaenkrat še nepopolno strokovno znanje.

Namen mojega članka je, vzpodbuditi odgovorne ljudi, da bi se bolj zavedali tega problema in bi se tako lahko sprožila »knjižničarska akcija«. Verjetno ni treba posebej pojasnjevati, da se je treba danes neprestano učiti, se izpopolnjevati. Pogoj za dobro izobraževanje, najsi bo to individualno ali skupinsko, je v veliki meri odvisna od dobre in pravilno izbrane literature.

Kaj pa pri nas? V podjetje dobivamo raznovrstno literaturo, toda ta se porazgubi po raznih poteh. Če se zbira, je to sila nesistematično, v interesu ozke skupine ljudi. Tako ne moremo imeti pregleda kaj imamo in kaj bi morda bilo še potrebno dobiti za kompletnost gradiva.

Zdi se mi, da si tako velik kolektiv, kot je naš, lahko brez škode omisli tako knjižnico, ki bi pomagala nam vsem, s tem pa tudi služila svojemu namenu. Ali ni škoda časa, ko posamezniki iščejo odgovarjajočo literaturo, ko bi bili lahko povsem gotovi, da jo bodo našli v knjižnici? Ali je mogoče škoda prostora kamor bi jo namestili? Sredstva, ki jih uporabljamo za takšne namene imamo, zakaj ne bi končno uredili prostor in vse lepo sistematično uredili, da bi bilo dostopno vsem in vsakomur? Je mogoče škoda nekaj starih tisočakov, ko bi mogoče kdo izven svojega delovnega časa za to skrbel?

Strinjam se, začetek je težak, prve težave bi bile kmalu mimo, čez leto ali dve pa bi prišli do spoznanja da brez knjižnice sploh ni

Za tole »Avstrijo« pa res ne potrebujete rumene karte!

mogoče. Mogoče mi bo kdo očital češ da sem prevelik optimist glede tega, vendar si upam trditi, da mi bo marsikdo dal prav, če ne že zdaj, čez nekaj let pa gotovo.

Upam, da sem v članku vsem »zakajem in čemujem« dovolj jasno odgovoril, še enkrat pa poudarjam, da bo to treba slejkoprej tudi na-

rediti. Samo tisti, ki je dobro podkovan z znanjem, tudi s teoretičnim, lahko dobro dela in s tem koristi sebi in podjetju. Še enkrat se vprašam: »zakaj to ne bi omogočili?«

Sicer pa, od besed k dejanjem, pa bomo videli rezultate!!!

MiD

Poročilo samoupravnih organov

ODBOR ZA MEDSEBOJNE ODNOSI je v mesecu aprilu imel samo eno sejo, dne 18. 4. 1972, na kateri je obravnaval naslednje:

- službi za nagrajevanje je zavrnil analitično oceno za novo imenovana delovna mesta, to pa predvsem zato, ker smo pristopili k predhodnim postopkom za izdelavo novega, stimulatívnejšega nagrajevanja;

- obravnaval predlog komisije za razdelitev sredstev za izgradnjo stanovanjskih hiš in nakup stanovanj.

OMO je predlog komisije nekoliko spremenil, ker je pri svoji odločitvi upošteval, da je potrebno prvenstveno nuditi močnejšo pomoč tistim, ki gradijo stanovanjske hiše, v katere se še niso vselili;

- glede na to, da je podjetje prenehalo obratovati v obratu študi in ker prodaja ni uspela, je odbor za medsebojne odnose sodil, da se sprejme sklep o adaptaciji stanovanjske stavbe v študi v stanovanjske namene. V omenjeno stanovanje bi nato vselili socialno šibke in primernejšega stanovanju nujno potrebnim;

- dalje pa so se pogovarjali o regresiranju članov kolektiva, ki bodo preživeli letni dopust v Izoli.

Sprejeto je bilo, da se vsem tistim, ki bodo letovali v Izoli, plača razlika med dnevnim penzionom Novigrada in Izole;

- po informacijah elektro šole, katero obiskuje naš učenec Pernuš Srečo, je bil OMO seznanjen, da je bil imenovani v prvem polletju zelo slabo ocenjen;

- sprejel sklep o sprejemu dijakov in učencev šol v času počitnic na delo. Prednost imajo otroci naših delavcev, nato še ostali;

- Obravnaval vlogo Tekstilne tovarne Senožče, s katero želi leta, da bi naša varnostna služba opravljala naloge varstev pri delu tudi za njih.

Sprejet je bil sklep, da naj o tej zadevi odloči sam predstavnik te službe in direktor;

- razrešil dolžnosti člana komisije za nagrajevanje tov. Janeza Babnika, oec, zaradi pogoste odsotnosti in zadržanosti na svojem delovnem mestu. Na izpraznjeno mesto se predlaga nov član, in sicer Jelka Obradović;

- sprejel sklep, da se tečajnikom (skladiščnikom in električarjem) povrnejo stroški tečajev v polovičnem znesku;

- odobril dotacijo krajevni organizaciji zveze borcev NOV Vir in sicer v znesku 800.00 din;

- zavzel sklep, da se potnika Svetožarja Božiča s sedežem v Zagrebu, razreši delovno razmerje s 1. 3. 1972. Istočasno pa se delovno mesto po predpisanim postopku razglasi kot prost;

- obravnaval vlogo strežnic iz bufeta, zaradi nagrade, ker že dalj časa nadomestujejo bolno sodelavko;

OMO je sprejel sklep, da se jim nagrada ne more dati, le tisti tovarišici, ki zdaj vodi okrepčevalnico, se naj ves ta čas obračunava OD po delovnem mestu »vodje okrepčevalnice«;

- pod zadnjo točko je obravnaval še zadevo glede delitve »Tosame«.

Po razpravi je OMO soglasno sprejel priporočilo, da naj bi direktor pri svoji proučitvi upošteval, da, ali naj se prekine oz. preneha z razdeljevanjem vseh časopisov v podjetju ali pa nobenega.

POSLOVNI ODBOR pa se je v preteklem mesecu sestal kar na štirih sejah, in sicer na dveh rednih in dveh izrednih.

29. 3. 1972:

- določil oz. predlagal, da se nekaterim artiklom povečajo cene.

1. 4. 1972:

- pregledal izpolnitve plana za marec in sprejel operativni plan za april;
- prediskutiral poročila službenih potovanj.

7. 4. 1972;

- obravnaval periodični obračun. Poudarjeno je bilo, da so rezultati poslovanja v januarju in februarju bili na prvi pogled dobri. Lahko pa sklepamo, da bodo bodoči rezultati po mesečnih obračunih slabši in da se bo potrebno še naprej z vsemi silami boriti za dosedanje planiranih ciljev, ki smo si jih začrtali z letnim planom;

- obravnaval in nato sprejel sklep, da se v Novigradu prepleškajo hišice in istočasno še ograde;

- odobril službeno potovanje v zapadno Nemčijo;

- gasilskemu društvu Vir odobril 5000.00 din za motorno brigalno.

12. 4. 1972

- sprejel predlog da se prodajajo filtri fco železniška postaja Domžale;

- znižal rabat za tetra plenice od 10 % na 8 %, ker proizvodnja tetra plenice ni bila več rentabilna zaradi občutne podražitve surovin;

- dal pooblastilo tov. Slavku Bajcu, oec, da zastopa našo tovarno v grupaciji.

DELAVSKE SVET pa se je v preteklem mesecu sestal le enkrat in se pogovarjal o naslednjem:

- pregledal sklepe zadnje seje;

- obravnaval, da se zaradi predvidenega kreditiranja od strani Ljubljanske banke sprejme sklepe oz. potrdi vnos 2.098.000. — din v poslovni sklad in sicer v tisti del, ki je namenjen za obratna sredstva;

- poslovno združenje nas je obvestilo o delu dohodka, ki nam pripada iz naslova ustanoviteljskega deleža v znesku 21.957.— din.

DS je nato sprejel sklep, da se navedeni znesek vloži brez delitve v poslovni sklad, ker se nanaša na leto 1971;

- obravnaval novi zakon o obveznem posojilu za nerazvite republike.

Sklep članov je bil, da bi bil ključ za delitev posojila preko

Nadaljevanje na 10. strani

Nadaljevanje z 9. strani

- dveh stopenj proizvodnje različnih gotovih izdelkov po tekočih mesecih;
- sprejeli sklep, da se gradbenem podjetju »Obnova« Ljubljana, prizna naknadno zaračunana presežna dela in višje osebne dohodke, ki jih je zaračunala pri končni situaciji za objekt mikalnica;
- člani so bili enotnega mnenja, da se denar za pomoč pri koriščenju dopustov deli enotno, za vse člane kolektiva po 500,00 din na osebo in po istih kriterijih kot prejšnja leta. Obenem je sklenil, da naj se pripravi za prihodnje leto ustrezno socialno lestvico zaposlenih zaradi diferencialne delitve;
- sklenil, da se pri Okrožnem gospodarskem sodišču registrira

dopolnitev predmeta poslovanja, ki se glasi: »Dodatna registracija za vršitev poslov oplemenitenja blaga in storitev;

- s podpisom samoupravnega sporazuma, glede otroškega varstva je DS sprejel sklep, da se ta sredstva delijo samo za otroško varstvo;
- dal pooblastilo tov. Lazniku, dipl. oec., vodji sP-sektorja glede spremljanja razvoja, rasti cen, ter da prične takoj z delom rebalansa gospodarskega načrta — plana in vzporedno z njim tudi razdelitve med skladi in OD.

DELAJSKI SVET se je sestel 19. aprila in obravnaval spremembo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in sicer člena, ki govori o dotoku denarja iz banke za OD.

Tinca C.

jih imamo z delovno silo in je trenutno najbolj ugoden čas za pristop k temu. Strokovnega kadra imamo dovolj, prav tako tudi volje posameznikov, treba se je le odločiti za organizirano pobijanje rutinske miselnosti trga.

Pri cigaretih filtrih so stalna nihanja v potrebah. Danes so potrebe po cigaretih filtrih za polne tri izmene, včeraj pa samo za delno proizvodnjo. Težko se je v proizvodnji stalno prilagajati tržnim muham, (delovna sila). Operativni plan je po dolgem času bil zopet presežen za 18% in to zaradi dela v dodatnem delovnem času. Potrebe po tem artiklu so se povečale tudi na račun izvoza.

E. S. — D. M.

Proizvodnja v aprilu

Oddelek	Enota	mere	1972
1. Trakotkalnica	000 vot		97
2. Tkalnice šir. tkanin	000 vot		99
3. Belilnica — vlaknine	kg		106
4. Mikalnica	din		86
5. Vložki	pkt		77
6. Konfekcija	din		95
7. Cigaretne filtri	000 kom		118
8. Cigaretne filtri	din		114
SKUPAJ:	din		98

Kljub predhodno zmanjšanemu planu za trakotkalnico, ta ni bil dosežen. To je eden izmed redkih oddelkov, ki je operativni plan vedno izpolnil, razen v aprilu. »Tako slabe preje že nismo imeli, kar pomnimo«, tožijo v oddelku trakotkalnice. Škoda je velika, tako pri proizvodnji, kvaliteti in še posebej pri strojih. Zaradi velikega števila obratov je nova Müllerjeva trakotkalnica v najslabšem položaju. Če bi lahko v podobnih primerih takoj izračunali škodo, ki jo povzroča slab material, bi se verjetno le na škodo artikla odločili za nadaljnjo proizvodnjo. Skoro gotovo je, bolj kupovati dražji, a boljši material. Zaradi nezadostne količine materiala za krep ovoje so se tkali le v omejeni količini. Se vedno nam stroj Arachne, na katerega smo računali, ko smo sestavljali letni plan, le delno ali nič ne obratuje.

V avtomatski tkalnici je prav tako proizvodnja padla zaradi slabe preje. Najtežje je izdelati količino tkanin, namenjeno izvozu. Proizvodnja le-te mora biti za 50% večja, da dobimo iz nje količino, ki je planirana. Ravno tako kot pri ovajih, se kopičijo zaloge nekurant-

nega blaga tudi v tkalnicah širokih tkanin oziroma v konfekciji.

V belilnici je bil proizvodni plan vate nizek in to zaradi ukinutve nekaterih artiklov, ki jih delamo z izgubo. Proizvodni plan tkanin pa je bil povečan in razširjen po asortimanu. Naš kooperant v Senožcah je imel planirano tetoro, vendar je v aprilu še ni dobavil in tako tudi ni prišla v beljenje, čeprav je bilo planirano 40.000 m.

Mikalnica je kljub zmanjšanemu planu v vati A, pod planom za 14%. Vsa vata, ki je ročno pakirana, ima zelo nizko pokritje, nekaj dimenzij te vate, se pa izdeluje celo z izgubo. Zaradi tega je bilo sklenjeno na PO, da se preneha z izdelavo vate, ki jo delamo v izgubo do nadaljnjega (do povečanja prodajne cene). V večjih količinah se pa izdeluje cik-cak vata ali strojno konfekcionirana, ki ima sicer večje pokritje, nima ga pa dovolj, da bi nam prinašala dohodek.

V prvih dneh je bilo čutiti pomanjkanje materiala. Z izredno slabo prejo ves mesec so pa delali damske vložke, ki seveda niso dosegli operativnega plana.

Se vedno je v konfekciji premalo delovne sile, da bi zadostila vsem potrebam komerciala. Kljub vidnemu napredku pri uvajanju strojne namesto ročnega dela, je še vedno veliko delovnih faz, katere ne moremo mehanizirati. Imamo za posamezne ročno izdelane artikole (gaza 1/4, 1/2, 1 m) nadomestne artikole (cik-cak gazo), toda uvajanje slednjega na trg je vse prepočasno. Prepričana sem, da bi z resnim študijem, ki bi zajel vse artikole, lahko prebrodili težave, ki

OBVESTILO

V zvezi z akcijo TRIM — šport za vsakogar obveščamo, da se lahko na TRIM kartončke naročite pri tovarni Francu Osolinu. Cena posamezne kartončke je 1,50 dinarja.

Čimveč športnega elana vam želimo!

ZAHVALA

Vsem sodelavkam in sodelavkam se najlepše zahvaljujem za darovano cvetje, finančno pomoč in sočustvovanje ob izgubi mojega dragega očeta Janeza Lukatija.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Ivanka Brodar

Izdaja Tovarna sanitetnega materiala Domžale

Urejuje uredniški odbor:

Zalka Cerar, Rezka Demšar, Mara Juvan — blagajnik, Franc Kerč, Toni Laznik dipl. oec. — korektor, Marjan Merkužič, Miro Pavlič — fotoreporter, Franc Peterlin dipl. ing., Magda Smole, Pavla Vojška, Jurij Vulkan in Milan Drčar — odgovorni urednik.

Tiska: Papirkonfekcija Krško, obrat Valvasorjeva tiskarna

Naklada: 850 izvodov

Kadrovskie vesti

Od 12. maja do 11. junija praznujejo rojstni dan

KONFEKCIJA:

29. 5. Burja Kati, 5. 6. Cerar Vida, 6. 4. Čevka Cirila, 13. 5. Gotar Sonja, 15. 5. Gostič Majda, 1. 6. Klopčič Pavla, 22. 5. Križnar Vida, 26. 5. Lamut Pepca, 17. 5. Mislej Tončka, 21. 5. Novak Hermina, 28. 5. Pogačar Marinka, 20. 5. Pevec Draga, 3. 6. Rojc Lojzka, 22. 5. Skok Mimi, 2. 6. Volčini Ivica, 9. 5. Kováč Marija, 3. 6. Pirc Štefka, 5. 6. Videmšek Ana, 24. 5. Dimc Vida, 28. 5. Skol Helena, 27. 5. Prvinšek Marija.

FILTRI:

26. 5. Jarc Mojca, 20. 5. Krulc Srečo, 26. 5. Kerč Helena, 8. 6. Kralj Anica, 16. 5. Razdevšek Ivanika.

BELILNICA:

23. 5. Pirnat Stane.

TKALNICE:

22. 5. Bevc Amalija, 13. 5. Jerak Ivana, 29. 5. Kokalj Tončka, 30. 5. Lekan Milka, 14. 5. Podlipnik Ivanika, 7. 6. Smrekar Fani, 25. 5. Kavka Anton, 10. 6. Kralj Lojzka, 30. 5. Pevec Nila, 28. 5. Savič Tončka.

PRIPRAVLJALNICA:

17. 5. Borc Magda, 6. 6. Križman

Lojzka, 28. 5. Orel Tončka, 26. 5. Uštar Marija.

KOMERCIALNI SEKTOR:

16. 5. Muhič Jožica, 11. 6. Perko Marija, 6. 6. Rozman Janez, 7. 6. Jutršek Vida, 30. 5. Tratnik Janko, 25. 5. Urankar Srečko, 1. 6. Hafner Marjan.

POMOŽNI OBRATI:

7. 6. Belcjan Franc, 19. 5. Prašnikar Tone,

KONTROLNA SLUŽBA:

19. 5. Vodlan Vida.

TEHNIČNI SEKTOR:

27. Čretnik Marija.

Iskrene čestitke!

Odšli v mesecu poročanja:

Svetozar Božič — v pokoj

BV

ZAHVALA

Sodelavkam iz tkalnice ovojev se iskreno zahvaljujem za obisk in darila, katera so mi poklonila ob času moje bolezni.

GRAD FRANCKA

NAGRADNA KRIZANKA

Za križanko iz zadnje prvomajске številke »TOSAME« je prispele 23 (malo) rešitev. Zaradi večje in težje križanke se je uredniški odbor odločil, da poveča število nagrad, in to na 40 — 30 — 20 — 10 in 10 N din.

Komisija iz članov uredniškega odbora in reševalcev v sestavi: Laznik Toni dipl. oec., Vulkan Jurij, Demšar Rezka ter Ristič Stanika in Siard Eka, je ugotovila, da sta od vseh reševalcev samo dve rešitvi pravilni.

Srečna nagrajenca sta: Klopčič Ivanka, ki prejme 60.— din Klopčič Stane, ki prejme 50.— din Čestitamo!

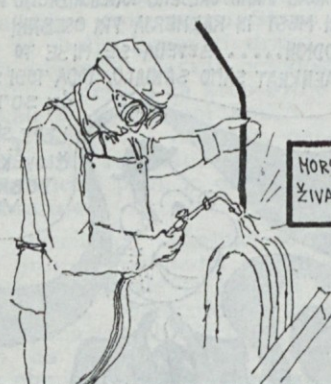
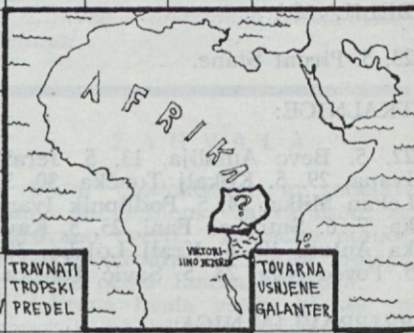
RESITEV KRIZANKE

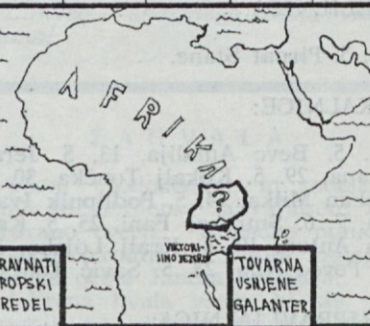
Zaradi izjemno majhnega števila pravih rešitev nagradne križanke objavljamo pravilno rešitev. PRAZNIK DELA, ROJSTNI DAN; OPRAVILO, IR, MARSALA TITA; R, AK, AMOR, ABA, POR, NEP; LO, NAPAD, VAR, K, KAD, PRAG, NR; P, PARADIŽ, OVIRE, REVA VALETA, OI, RUTA; RMAN, S, SESTAVINA, RANDI, ED, IRSKA, AV; VASICA, KRAK, AB, KRAT, IN, SO MO, ODETA; IKT, ANKA, APRIL, ORA RK, NOTA, TITO; MLIN, JULIJ, COLN, EOL, KARMEN, SARA; AERO, EVEREST, KOS, PAK, ODESA, PE; JN, VI, CELOVEC, KOHONT, VA, PO, GR; SANKE, NOJ, NESTOR, LENINGRAD, SK; VLAK, IT, AV, RT, SO, LA, RE, IVA, ARIJ, TER; RIM, SPA, ARGON, M, GRB, VEDA, ANO, SASI; A, IME, LICA, NIS, POJEDINA, IR, BRAT, TŽ; NASADITEV, BK, EMO, ESEJ, OSAT, ILO, AA; SMETANA, AVALA, NINA, RASIST, RE, KLOVN; KENIJA, OLE, PORTOROŽ, VALOVI, BA, LK; KOR, RIJAD, DEČANI, ELA, ANIS, GOROVJE; IT, MILANKA, A, UF, JOTA, TOKO, GOA; UČILA, ON, AT, SOS, SB, O, ZOLA, RLL; RANER, AS, E. PRVOMAJSKA ČESTITKA; ANATEMA, AIN, EMILE, OE, RANAR, EAU; NIČ, CENIK, E, HATARI, DAR, IKAR, T.

Nagradna križanka

	PREBIVAL ŠKOTSKE	ZABAVIŠČE	POZIV	REKA V ČRNI GORI	LJUDSKA REPUBLIKA	AVSTRILA		
SADNI ŠKODLJIVEC						VRSTA ZAJCEV	NEPOMI- ČNOST	MLADINSKI ČASOPIS
AVAR KOPALIŠČE V BELGIJI					AVTOMOTO SRBSKA ČRKA		21. ČRKA	LJUDSKA MILICA
ŽEL.KRIZI- SČE MED PARACINOM IN KRUŠECOM						SUKANEC ↓	CAPONE	KISIK
OVENJE- NOST	TV ČRKA PODOŽNIK	GEOMETRIJSKI LIK	IGRALEC DOUGLAS	SESTAVILA REZI DENŠAR	GOSPODARSKO RASTAVIŠČE PORODNI KRČI		EPSKA PESEM IPSILOH	JOSIP DOLENC POTOČNA ŽIVAL
MAJHINA COPATA				MAJHNO KOLO				
DANEJ		KONCI POLOTOKOV		MAKEDON. KOLO			IT.RADIO- TELEVIZIJA KAZALNI ZAI MEK	
TV KAMERMAN ISTVAN			ROMUNIJA ILDIČ LENIN	KREMA SOVJETSKI KOZMONAUT				DUŠIK 14.ČRKA
FILMSKA IGRAVKA KARINA		KRILO				SPORTNA PRIREDITEV TERORIST. ORGANIZ.		
EVROPSKI VELETOK		PUKA ST. SLOVANOV KISIJK		MOŠKO IME PREPROSTA OROŽJA				
ANGLEŠKI PESNIK			ŠKOFJA AFRIŠKA ŽIVAL					
ELEK. ENERGIJA		ZNAMKA PRALNIH STROJEV SARAJEVO						
NOVI SAD	SINEK ROMUNIJA				KING COL	TOVARNA HLADILNIKOV	TRAVNATI TROPSKI PREDEL	
SPEKTAKULAR- NOST							TUKAJ ROMAN ČAS	
		ITALIJA MAJHNA LASTAVICA	REKA V SZ	EBAN SISAK			TOVARNA KOLES	
MORSKE ŽIVALI					PRTIRIL- NICA KRATICA ZA MLAJSI	JUGOSLOV. ŽELEZNICA	OSEBNI ZAI MEK ANTON INGOLIČ	NEMČIJA OGLEDIK
		PULA		ŽENSKO IME SAMOGLAS- NIK				